

بسمه تعالی

مشخصات کلی درس

مقطع کارآموزی پزشکی اجتماعی و خانواده رشته پزشکی عمومی

طول دوره : یک ماه

مدت زمان ساعات مفید آموزشی در طول دوره : مجموعاً ۱۰۰ ساعت (تئوری و عملی)

مسئول برنامه : دکتر پگاه محقق

اهداف کلی:

در پایان این دوره در راستای تحقق توانمندیهای مورد انتظار از دانش آموختگان پزشکی عمومی و با هدف اجرای

آموزش پزشکی پاسخگو و جامعه نگر از کارآموز انتظار می رود:

الف- در حیطه دانش ، دانشجو باید در پایان دوره قادر باشد :

- ✓ با ساختار و استانداردهای شبکه بهداشت و درمان آشنا و اهداف و عملکرد نظام سلامت را شرح دهد.
- ✓ نحوه ارتباط بین اجزای مختلف شبکه و نظام ارجاع را توضیح دهد.
- ✓ اصول و اجزای PHC را شرح دهد.
- ✓ روش ها و شیوه های ارتباط با جامعه هدف و جلب مشارکت اجتماعی را توضیح دهد.
- ✓ نقش پزشک خانواده در نظام سلامت بیان کند.
- ✓ سیستم جمع آوری اطلاعات در نظام شبکه بهداشت و درمان (زیج حیاتی، سامانه سیب) را شرح دهد.
- ✓ با مفهوم و نقش عوامل اجتماعی موثر بر سلامت آشنا و چند مورد عوامل اجتماعی موثر بر سلامت را نام برده و نحوه اثرگذاری آن بر سلامت افراد را شرح دهد.
- ✓ با نظام مراقبت بیماریهای واگیر و غیرواگیر آشنا و نحوه مراقبت و گزارش دهی بیماریهای شایع عفونی و غیرعفونی را شرح دهد

ب- در حیطه نگرش، دانشجو باید در پایان دوره:

- ✓ به اهمیت سطوح پیشگیری به ویژه پیشگیری اولیه در ارائه خدمات توجه کند.
- ✓ ضرورت نظام ارائه خدمت در شبکه های بهداشتی کشور را بپذیرد.
- ✓ به نقش عوامل فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی در ارتقاء سلامت فرد، خانواده و جامعه توجه کند.
- ✓ به اهمیت کار تیمی در ارائه خدمات اعتقاد داشته باشد.
- ✓ سطح بندی خدمات، ارجاع و پی گیری را بپذیرد.
- ✓ اهمیت کاربرد اطلاعات در برنامه ریزی و اولویت بندی و ارائه خدمات بهداشتی به جامعه را به عنوان یک ضرورت قبول داشته باشد.
- ✓ اهمیت اصول PHC را در ارتقاء سلامت جامعه باور داشته باشد.
- ✓ به نقش عوامل موثر بر سلامتی و روشهای کاهش خطر توجه نشان دهد.

ج- در حیطه مهارت دانشجو باید پس از طی دوره بتواند:

- ✓ پس از حضور در خانه بهداشت و مرکز بهداشتی درمانی روستائی ساختار آنها را بررسی و با استانداردها مقایسه کند و نتیجه را گزارش کند.
- ✓ با مشارکت در ارائه خدمات سلامت کودکان را در حد دستور العمل تحت نظارت آموزش دهندگان مربوطه انجام دهد.
- ✓ با مشارکت در ارائه خدمات مراقبت از مادران باردار (اعتلای سلامت مادران) را در حد دستور العمل تحت نظارت آموزش دهندگان مربوطه انجام دهد.
- ✓ فعالیتهای تنظیم خانواده را در حد دستور العمل تحت نظارت آموزش دهندگان مربوطه انجام دهد.
- ✓ فعالیتهای بهبود تغذیه را در حد دستور العمل تحت نظارت آموزش دهندگان مربوطه انجام دهد.
- ✓ آموزش بهداشت را در حد دستور العمل تحت نظارت آموزش دهندگان مربوطه انجام دهد.
- ✓ مراقبت های سالمندان، نوجوانان و جوانان را در حد دستور العمل تحت نظارت آموزش دهندگان مربوطه انجام دهد.
- ✓ فعالیتهای بهداشت محیط را در حد دستور العمل تحت نظارت آموزش دهندگان مربوطه انجام دهد.
- ✓ فعالیتهای بهداشت حرفه ای را در حد دستور العمل تحت نظارت آموزش دهندگان مربوطه انجام دهد.
- ✓ فعالیتهای بهداشت دهان و دندان را در حد دستور العمل تحت نظارت آموزش دهندگان مربوطه انجام دهد.
- ✓ فعالیتهای بهداشت مدارس را در حد دستور العمل تحت نظارت آموزش دهندگان مربوطه انجام دهد.
- ✓ کنترل بیماریهای (واگیردار و غیرواگیردار) شایع منطقه را در حد دستور العمل زیر نظر آموزش دهندگان مربوطه انجام دهد.
- ✓ فعالیتهای مرتبط با واکسیناسیون را انجام دهد.
- ✓ فعالیتهای بهداشت روان را در حد دستور العمل انجام دهد.

- ✓ یک مورد از مورد ارجاع را در سطوح مختلف پی گیری کند.
- ✓ با حضور در تیم سلامت با جامعه مربوطه ارتباط برقرار کند.
- ✓ ارزیابی عوامل موثر بر سلامتی را سطوح فرد، خانواده و جامعه انجام دهد.
- ✓ راهکارهای کاهش عوامل خطر مهم را در مراجعین تحت نظر آموزش دهنده مربوط بکار گیرد.
- ✓ زیج حیاتی و سایر فرمهای اطلاعاتی را تکمیل و شاخصهای بهداشتی را محاسبه و تفسیر نماید.
- ✓ اولویت بندی مشکلات سلامت منطقه تحت پوشش مرکز بهداشتی درمانی را انجام و نتیجه، گزارش گردد.
- ✓ خدمات غربالگری و پیشگیری بیماریهای واگیر و غیرواگیر شایع در سطح اول ارائه خدمات را بر اساس دستورالعملهای کشوری بشناسند و بتوانند تحت نظارت آموزش دهندگان ذی صلاح انجام دهند.

- فعالیت های یادگیری ترکیبی از آموزش در عرصه، انجام مهارتهای عملی مرتبط با اهداف فوق الذکر تحت نظارت مربیان، شرکت در کارگاههای توجیهی و تئوری اول بخش، شرکت فعال در بحث های گروهی می باشد.
- آموزش تئوری در دانشکده پزشکی توسط اساتید گروه برگزار و آموزش در عرصه با مشارکت کارشناسان مرکز بهداشت شهرستان و اساتید گروه برگزار می گردد.

روش های ارزیابی :

ارزیابی تکوینی دانش و نگرش :

در طول دوره در طی بازدیدهای برنامه ریزی شده از طریق مصاحبه و مشاهده در طول حضور اساتید در عرصه.

ارزیابی تکوینی مهارت:

از طریق مشاهده و ارزیابی در ارائه خدمات مراقبتهای اولیه ارزیابی می شود و LOG BOOK بررسی میشود.

ارزیابی تکوینی اخلاق حرفه ای:

مطابق آیین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان پزشکی مصوب وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

روش های ارزیابی نهائی دانش و مهارت :

ارزیابی تراکمی دانش: امتحان دانش در روز آخر دوره به صورت کتبی مشتمل بر انواع سوالات مرسوم در امتحانات کتبی دوره پزشکی.

ارزیابی مهارت: بررسی کامل log book و گزارش شرح فعالیت در موارد مورد نیاز به توصیه استاد مربوطه.

منابع اصلی برای مطالعه:

- دستورالعمل ها و راهنماهای کشوری ابلاغ شده برنامه پزشکی خانواده، درسنامه تماس با جامعه دانشگاه علوم پزشکی شهیدبهشتی، کتاب جامع بهداشت عمومی، دستورالعمل ایرپن، راهنمای جامع نظام مراقبت بیماریهای واگیر ویژه پزشکی، کتابچه خطرسنجی سکته های قلبی و مغزی از مجموعه کتابچه های خود مراقبتی، کتابچه خودمراقبتی جوانان
- مواد آموزشی که توسط اساتید مدرس تدارک دیده شده و در اختیار دانشجویان قرار داده می شود.

برنامه کارگاه تئوری دو روزه بخش کارآموزی پزشکی اجتماعی و خانواده دانشجویان پزشکی

ردیف	تاریخ	ساعت کلاس	مبحث	نام استاد
۱	روز اول	۸-۱۰	مراقبت های بهداشتی اولیه و ساختار ارائه خدمات سلامت و سطوح ارجاع و برنامه پزشک خانواده	خانم دکتر محقق
۲	روز اول	۱۰-۱۲	نقش سایر سازمانهای مرتبط با سلامت، نقش و تعریف عوامل اجتماعی موثر بر سلامت	خانم دکتر محقق
۳	روز اول	۱-۳	نظام مراقبت بیماریهای واگیر و غیرواگیر	خانم دکتر محقق
۴	روز دوم	۸-۱۰	روش ها و شیوه های ارتباط با جامعه هدف و مشارکت اجتماعی	آقای دکتر جواهری
۵	روز دوم	۱۰-۱۲	بهداشت محیط	آقای دکتر قنادزاده

برنامه عملی کارآموزی بهداشت دانشجویان پزشکی (مرکز بهداشت شهرستان اراک - دانشکده پزشکی) سرفصل ها	ردیف
استخراج شاخصها، سامانه الکترونیک پزشک خانواده	
بهداشت مدارس	
بهداشت روان	
بهداشت حرفه ایی	
واکسیناسیون ورنجیره سرد	
کودک سالم ومانا	
نیازسنجی	
هرم غذایی و تغذیه در نظام سلامت	
بازدید از آموزشگاه بهورزی و مرکز جامع خدمات سلامت شهر صنعتی	
بهداشت محیط	
بهداشت باروری و برنامه	
میان سالان	
بهداشت سالمندان	
بیماریهای غیر واگیر و واگیر	
خود مراقبتی	
برگزاری جلسه آموزش سلامت	
مراقبت دوران بارداری	
بهداشت دهان و دندان	
برنامه بازدید صنایع بهداشت محیط	